

ustanoviti deželno zavarovalnico proti ognju. — Tako stvar skleniti, se nam zdi prav težko, ker bi se tudi vsa konkurencija drugih društev odpraviti morala. — Slovenske občine podpisujejo peticijo za narodne svoje pravice. Prav tako!

Na Češkem razglašajo srenje in volilni okrajni zaporedoma proteste proti onim 28 mladočeskim poslancem, ki so se bili odcepili od večine narodnih poslancev, ter so hoteli proti volji in sklepu teh iti v dež. zbor. Kakor kaže stvar, ne bo nobeden mladočeskimi razkolnikov več voljen. To čutijo že tudi sami, torej skušajo nazaj na pravo pot.

Tako so vrle češke srenje zopet pokazale svojo politično zrelost, in slavna voditelja: dr. Rieger in Palacky smeta ponosna biti, da ju res narod posluša. — Nove volitve v drž. zbor so 10. januarja za km. občine, 16. jan. za mesta in trge. Drž. zbora večina je namreč vsem 36 češkim poslancem, ki so jasno povedali, zakaj da ne morejo in ne smejo v drž. zbor priti, mandate preklicala.

Nedavno je kolovodja mladonemške stranke na Pemskem, Heinrich, naenkrat svojim političnim privrzcem v lice povedal, da se proti češkim sođeželanom krivično postopa, da strahuje na Češkem sablja! Pravijo, da je vse to le — manèver bil, ter je hotel Heinrich pridobiti — mladočeske odpadnike, češ, da tudi nemški ustavaki za Čehe sočutje imajo proti „starim.“ Ker so pa mladočehi na cedilu ostali, je tudi Heinrich „pünfer“ zastoj zestreljal.

V gališkem d. zb. je predlog knjeza Čartorskijski, da poseben odbor preiskuje kvar, ki ga dir. volitve deželi delajo, s 73 proti 52 glasovom padel, to je: centralisti so proti federalistom zmagali, cesar so nesrečni Poljaci sami krivi, ker imajo vsled svoje krivičnosti proti Rusinom mnogo nasprotnikov med njimi.

Ogersko. Ministerska kriza je začasno ponehala. Namesto dveh odstoplih ministrov stanjune posle dva druga ostala ministra prevzela: prvosednik ministerstva, Szlavy, finance, in min. trgovine, grof Zichy, komunikacije. — Poslanec Ghyezy, ki je proti Deakovcem zaroptal bil s tem, da je svoj mandat bil odložil, je vnovič voljen ter je sestavil neko osrednjo stranko, o kateri se je mislilo, da bode za Deakovci vlado nastopila. Pa ni jih možev, ki bi temu kos bili, in tako je Ghyezy le pri tem ostal, da je pri debati o proračunu proti Deakovcem pesti kazal, slednjič pa je vendar glasoval za vladne predloge.

Vnenje države. Nemški cesar vedno boleha in govori se že, da bo vsaj začasno vladarske skrbi odložil. Bo že Bismark za vse skrbel. Preganjanje in nadlegovanje škofov ne poneha. — Poljskim podložnikom je vlada zopet narodne pravice skrčila.

Na Španskem so se Karlisti z republikanci kakih 14 dni okoli Tolose topli, ktero je hotel

republikanski general Moriones rešiti obsede in posadko preskrbiti s živežem, pa se mu ni posrečilo. Moral se je umakniti Karlistom, ki so s tem veliko opravili. Ker republikanci tudi demokratičnih upornikov v Kartageni ukrotiti ne morejo, je spodletelo Kastelarju vse, kar je bil namenil, ko si je dal v narodni zbornici popolno oblast izročiti. Vsled tega peša nja poljudnost in navstal je razpor med njim in generalom Salmeronom. Republikli utegne skoro odklenkati.

Razne stvari.

(Goveja kuga.) Kakor vse kaže, se uima, hvala Bogu, ne širi dalje. V Konjicah je goveja kuga zdaj potihnola. V Špitaliču so morali kmetu J. troje goved pobiti. Iz Konjic si je kugo v hlev zatrosil, kakor se pripoveduje. Do sedaj je padlo okoli 40 glav.

(Katol. pol. društvom v porabo.) Ob novem letu bo treba polit. gosposki različnih izkazev o društvenem premoženju, o predstojništvu, o številu udov itd. predlagati. Sl. predstojništva omenjenih društev pozorna storimo, da so takšni dopisi, kakor tudi naznanila zborov po čl. II. §. 4 postave od 2. okt. 1865 poštnine prosti.

(Od sv. Jerneja.) Kar je dopisnik v št 49. „Gosp.“ poročal, da niso podobe na velikem, novem zvonu dosti opiljene, ter da so v tem Hilzerjevi dalječ pred Denzelnovimi, ni kriv zvonar; vzrok tega bil je prekratek čas, kajti je zvonik že na zvon čakal, ko so ga še le cizelirati začeli. Ali mi ne gledamo toliko na zvonjanjo olikanje zvona, ampak veseli nas slišati njegov lepi in močni glas, po katerem se Denzelnovi zvonovi že meriti zamorejo s Hilzerjevimi. S prejšnjimi 3 zvonovi se novi veliki (18 cent. 68 funt.) zvon tako izvrstno ujema, da jih gledé ubranosti ni blizo lepših zvonov. — F. B.

(Katol. družba obertnikov) v Mariboru je slavila 28. dec. spomin svojega 18letnega obstanka z gledišno igro v društveni hiši.

(Banka Slovenija.) K poročilu o seji pravilnega svetovalstva banke Slovenije dne 21. decembra 1873 še dostavljamo, da se bode plačeval od novega leta naprej kupon za drugo polovico l. 1873 z 2 gld. od akcije.

(Iz Brezna) se nam zastran nesreče, po kateri je ondašnji učitelj umrl, to-le piše: Že 30 let sem, odkar je na Breznem šola, mora vsak začasni učitelj pri pomanjkanji dostojnega šolskega poslopja in stanovanja vsakdanjo hrano po krčmah iskati, kder je prilike z vinom se pobratiti. Pokojni je šel dne 2. dec. z bližnje gostilnice ob osmih zvečer, kakor se za gotovo trdi, popolnoma trezen proti mežnariji, ki se ob enem za šolo rabi, s tem namenom, da bi, kakor je pozneje sam pravil, zalezal tatú, ki mu je šolska drva kradel. Že nekoliko časa sem bolehen in slab v nogah se spodtakne in pade, ter ne more več

vstati. Drugi dan ga najdejo k svitnicam gredoči pod milim nebom ležečega in vsega premrznjenega. Domá je imel potrežbe na vsako stran ter je bilo upati, da bo zopet okrevál. 14. dec. mu pa tako hudo pride, da se je dal pri polni zavednosti s sv. zakramenti preskrbeti, 15. dec. zjutraj je pa mirno v Gospodu zaspal. 17. je bil prav lep pogreb, ter so mu gg. učitelji na grobu žalostinko za slovó zapeli.

M. G.

(Iz *Monšberga*.) V Trnovski vesi blizo Monšberga se je tudi kuga prikazala, in brž je začela komisija tudi zdravo živino pobijati. Pri tem vzdihne neki človek: „Bog nam pomagaj!“ Eden komisijonarjev, ki nosi menda prav liberalne brke, pa reče na to: „Kaj, Bog bo pomagal? Knuštni ljudje bodo pomagali, Bog nič!“ — Mi pa — pravi dopisnik po pravici — od takih ljudi, ki tako govorijo, nič dobrega ne pričakujemo. — Ljubi kmetje! Držite se postave in vseh naredeb gosposke, da se brž morivka zatere. Kar zgubite zdaj, se bo dalo vse popraviti. Kct verni kristjani pa prosimo Boga, da nam zasluženó šibo odvrne.

(*Semper muhasti „Narod“*) je pobral opazko v poslednji števec. „Gosp.“, v kateri smo ob kratkem rekli, da bi, ko je sklenjen splošni šolski davek za okraje, po naših mislih najbolj pametno bilo, ko bi naravnoč dež. zaklad plačevanje učiteljev prevzel, kakor je hotela z drugimi — proti „mladim“ — tudi konservativna stranka. Povedali smo tudi razlog za to, ker bi namreč tako tudi mesta in posebno Gradec kaj plačevala, v tem ko po sklepu večine, s katero so tudi Slovenci — razen Hermana — glasovali, s 7 procentnim nadavkom k vsakemu goldinarju direktnih davkov s prikladami vred vse na kmečke srenje pride. — To vse pa muhasti „Narod“ zamolči in rožlja nam nasproti z „avtonomijo“, češ, da bi drugo leto gotovo obveljalo še to, da naj dež. odbor alj dež. šolski svet učitelje tudi imenuje; potem bi pa vsa „avtonomija“, katero še ljudstvo vsaj nekoliko v zadevi šol in učiteljev ima, proč bila.

Z „avtonomijo“ ljudstva pri šolah si se „urezal“ ti „Narod“, ne pa mi. Povej nam, ktera srenja si voli sama svojega učitelja? Nobena ne, marveč je stvar v rokah okr. svetov, prav za prav dež. š. sveta. Na strani 17 poročila dež. odbora se bere: „Die Verhandlungen über die Klarstellung des Lehrer-Ernennungsrechtes des Landesschulrathes und der Bezirksschulrätthe sind soweit gediehen, dass nunmehr diess Recht dem Landesschulrath für 636! Lehrposten gesichert ist.“

To se pravi: pri sedanjem stanju učiteljstva imenuje dež. š. svet polovico učiteljev, prav za prav, ker je mnogo mest praznih, nadpolovico, srenje same pa nijenega, one imajo le čast plačevati in prošnje za službo pobirati.

To je vaša „avtonomija“ ljudstva pri šolah! In to ste zakrivali najbolj vi liberalci, ki ste hujskali proti šolnini ter pravico za pravico okr.

š. svetom v roké spravljali. Lani smo mi branili srenjam pravico, učitelje imenovati, s tem, da smo bili za to, naj se šolnina ohrani in uravna; tedaj ste „Narodovci“ proti nam bili in niste o „avtonomiji“ ljudstva govorili. Zdaj ko je s šolnino vred tudi „avtonomija“ proč, zdaj pa hočete zopet „avtonomijo“ ohraniti!

Slednjič tirjamo od „Naroda“, naj nam iz „Gospod.“ številke dokaže, da smo „nasprotniki“ učiteljev, kakor nas ovaja. Slabo mora res stvar stati, če „Nar.“ s takimi lažmi učitelje lovi in proti nam hujska.

(Za *družbo duhovnikov*) so nadalje vplačali: Tutek 26 fl., Slanič 11 fl., Klobasa Fr. 51 fl., Kunej Nep. 11 fl., Kalin Jan. 11 fl., Urek 11 fl., Lempl 11 fl., Skrta 11 fl., Voh Jer. 11 fl., Skuhala Jan. 11 fl., Beljšak 11 fl., Paprej 20 fl., Koren mlš. 11 fl., Kalin Fr. 11 fl., Jeriša 11 fl., Vraz Jož. ml. 70 fl., Matjašič 51 fl., Kocuvan 11 fl., Ostrožnik 11 fl., Sorglehner 11 fl., Kolar 11 fl., Krtna 11 fl., Repič 11 fl., Plešnik 11 fl., Caf 11 fl., Kelemina 20 fl., Hribovšek 11 fl., Sever 11 fl., Naprudnik v pokoju 2 fl., Rozman 100 fl., Wurzer akcijo banke Slovenije.

(*Vabilo*.) V nedeljo t. j. 4. januarja bo de „Bralno društvo“ v učilnici pri Mali nedelji imelo svoj občni shod, h kateremu se vsi udje uljudno vabijo. — Začetek ob 1/2 4 uri popoldné. Odbor.

Poslano.

Od sv. Antona na Pohorju 28. decembra 1873.
Srečna hiša, ktera ima pridnega in skrbnega gospodarja; še bolj srečna je fara, ki za vse dobro svojih faranov vnetega dušnega pastirja ima. — Takega za blagor duš in vse dobro vnetega dušnega pastirja je imela fara sv. Antona že 6 let, namreč čast. gospoda Andreja Repiča kot provizorja. Kdor ve, na kako visokem in težavnem hribu je cerkev sv. Antona, in da smo še le pred par leti nov farovž namesto pogorelega postavili, se mora res čuditi njih vnetosti za lepoto božje hiše. Le po njihovem prigovarjanju in krepki pripomoči smo si v tej kratki dobi 20 centov težki zvon omislili, monštranco za 150 fl., veliki altar in prižnico vnovič pozlatiti dali, in nov tabernakel dobimo v kratkem; 19 podob, ki predstavljajo življenje in čudeže sv. Antona smo dali ponoviti, in namesto nemških v našem kraju nerazumljivih napisov lepo slovenske napise oskrbeli. Č. gospod Andrej, ki so vse to oskrbeli, ne bodo nikdar pozabljeni pri nas, in še naši potomci se jih bodo s hvaležnostjo spominjali. Z vsemi farani so v najlepši zastopnosti in ljubezni živeli. Vsa fara torej po pravici za njimi žaluje; ker pa iz naših težavnih hribov v boljši kraj med lepe vinske gorice (v Kapele pri Brežicah) pridejo, jim to pač iz srca privošimo, kar si po pravici zaslužijo.

Bog jim naj vse povrne, kar so nam dobrega storili, in jim še veliko let veselih in zdravih daj dočakati! Hvaležni farmani.